

L'article vuitè de l'Estatut

Aquest article repeteix la particularitat que caracteritza els anteriors, que és la insistència i expressa referència a articles de la Constitució espanyola. Cita el 14 i cita el 20.

La invocació d'aquest darrer, que a primer cop d'ull sembla que no tingui tan gran transcendència, contribueix a la falla del pseudo-Estatut. Aquest article 20 de la Constitució espanyola té un paràgraf que diu: *El Gobierno de la República podrá dictar reglamentos para la ejecución de sus leyes, aún en los casos en que esta ejecución corresponda a las autoridades regionales.*

D'aquesta invocació, d'antuvi resulta que el Parlament espanyol considera que la junta que ha de regir la policia de la Generalitat ha d'ésser constituïda i regida per una llei que farà el mateix Parlament o el Govern espanyol, no la Generalitat, com semblaria lògic, però, a més, que el reglament d'aquesta policia catalana i de la vida d'aquesta junta de seguretat queda en mans del Govern de la República espanyola sense que la Generalitat pugui queixar-se'n ni apel·lar-ne perquè la Constitució espanyola no ho permet. De manera que és un article que en els dos primers paràgrafs atorga a la Generalitat uns serveis de policia que immediatament queden subjectes a una junta constituïda i regida per una llei espanyola en la qual la Generalitat no té legalment ni el dret de fer-hi observacions, i subjecta a uns reglaments que el Govern espanyol té el dret d'imposar a la Generalitat sense apel·lació.

Com si això no fos prou, encara, cal recordar, una vegada més, un altre article de la Constitució espanyola que per si sol, trossejaria aquest del pseudo-Estatut. És el 19, que diu: *El Estado podrá fijar por medio de una ley aquellas bases a que habrán de ajustarse las disposiciones legislativas de las regiones autónomas cuando así lo exigiera la armonía entre los intereses locales y el interés general de la República.*

Segons el criteri espanyol, aquest article està sobre l'Estatut i, per tant, deixa el criteri dels organismes espanyols ordenar comminatoriament a la Generalitat que les disposicions relatives a aquesta policia quan al seu criteri ho exigeixi la harmonia entre l'interès general de la República i el de la regió catalana, i per treure tot dubte de la seva inferioritat, el mateix text el qualifica d'interès local.

Aquest article vuitè, doncs, posat sota els 19 i 20 de la Constitució espanyola queda en un estat que fa prou visible quin és el pes del seu veritable contingut.

Hi ha, però, a més, a l'article, una sèrie d'indeterminacions que el fan extraordinàriament suspiciós. Diu, per exemple, que la junta de seguretat estarà formada per representants del Govern de la República i de la Generalitat i de les autoritats que depenguin de l'un i l'altre i presin serveis en el territori nacional.

Si l'Estat espanyol entengués que el territori nacional de Catalunya és el català, aquesta prescripció tindria un sentit, però com que per *territorio nacional* enten precisament l'espanyol, hom ha de preguntar què vol dir.

Es que, ja d'antuvi, després de l'Estatut la República espanyola seguirà tenint representants i autoritats pròpies en territori català? Es que continuarà havent-hi governadors civils i cap de policia com ara? Es que, a més, aquestes autoritats que han d'integrar l'esmentada junta segons aquest article, tindran aptitud per a ésser-ne encara que exerceixin el càrrec en territori espanyol fora de Catalunya? En quina proporció estaran en la junta, a causa d'aquesta composició, els elements catalans i els espanyols?

Les preguntes que suggereix la lectura del text són prou en nombre i en categoria per a posar per si soles al descobert l'entrellat de l'article.

F. Maspons i Anglasesell

Notes Agrícoles

La producció de patates d'enguany

Publiquem a continuació una relació de la producció exportada d'enguany de cada localitat del nostre Litoral i que hem pogut confeccionar valent-nos de informacions de varies procedències. No obstant en el número vinent, inserirem la estadística oficial que ens facilita amablement el Servei Agronòmic de la Província i amb la que podrem observar a més les quantitats que s'han exportat des dels altres llocs.

Terme Municipal	Quilògrams
Arenys de Mar.	3.894.532
Argentera	62.740
Badalona	2.034.793
Cabrils	62.780
Cabrera	230.891
Calera	1.543.094
Canet	1.512.871
Malgrat	3.845.690
Mataró	23.863.217
Masnou	2.813.415
Tiana	1.000.719
Pineda	3.377.238
Premià de Mar.	6.029.482
St. Andreu de Llavaneres	543.960
St. Pol de Mar	802.391
Teià	47.240
Tordera	290.840
Vilassar de Mar	9.213.635
St. Martí (Barcelona)	216.380

En la relació provisional que publiquem suara, veiem com malgrat les disposicions clares i taxatives del Decret d'Exportació, en la finida campanya tampoc hi ha hagut aquella exactitud necessària en la declaració d'origen i ho observem per deducció. Mataró mateix no té un terme municipal d'una extensió que pugui produir les 20.000 i pico de tones que veiem assenyalades en aquesta relació provisional.

En canvi a l'estació de Mataró hi convergeixen en la càrrega varies procedències i això ens explica la nostra anterior afirmació.

O sia que és tot el contrari del que succeeix amb la quantitat que hi ha assenyalada a Cabrera, en realitat molt superior a la mateixa, però que queda difosa, per carregar-se a les estacions de Vilassar i Mataró, amb quins noms queda declarada, generalment, la procedència.

Veritablement això, si voleu, són petits detalls, però davant l'interès cada dia major que hi ha en aquesta qüestió de l'exportació de patates, la declaració de l'origen ho hem volgut subraïllar per a que cada u en pugui treure les conseqüències que són del cas.

De El Litoral Agrícola

«El Litoral Agrícola»

Hem rebut el número de juliol d'aquest setmanari que conté interessants i moltíssimes informacions de caràcter agrícola.

«Pagesia»

En breu apareixerà una publicació setmanal anomenada *Pagesia*, dedicada exclusivament a l'informació agrícola dels agricultors associats als Sindicats Agrícoles de Catalunya.

Perfil parlamentari

Aplanament

Ara que la calor ens demostra que, efectivament, l'estiu existeix i és una cosa seriosa comprem perfectament que els diputats donin mostres de cansament. Haver de passar-se quatre tardes i tres nits a la setmana tancats entre les parets del Congrés a una temperatura tropical mentre tothom s'allunya de Madrid per a cercar un lloc on faci fresca, constitueix un suplici pitjor que el de Tàntal. És natural, doncs, que hi hagi explosions de mal geni i crisis nervioses tot sovint per a rebaixar la pressió constant a que estan sotmesos.

Ahir, a la tarda, continuà la discussió del projecte de llei de reclutament de l'oficialitat de l'exèrcit. El senyor Pérez Madrigal va voler treure's l'espina que portava clavada de la sessió anterior i atacà els militars que fan política monàrquica. Després continuà el debat sobre la Reforma Agrària. Es refusaren algunes esmenes i s'ajornà la sessió.

A tres quarts d'onze de la nit es va reprendre i es posà a discussió l'article novè de l'Estatut. S'acceptà alguna cosa d'un vot particular defensat pel diputat radical senyor Abad Conde el qual passà com de rellisques per damunt l'incident de Sant Pere de Riudevitlles. El senyor Gassol demanà ràpidament la paraula i quan semblava que anava a esclatar la tempesta, el senyor Esplà digné que quan contestés una pregunta anunciada dels radicals demostraria que les informacions de l'esmentat incident eren inexactes. Encara el senyor Guerra del Río insistí en que eren certes. L'explicació, però, fou ajornada, car no se'n va parlar més en tota la nit.

La Cambra quedà, de sobte, estupefacta davant d'un cas veritablement excepcional: el senyor Royo Villanova retirava un vot particular. L'alegria, no obstant, va durar poc. Immediatament es posà a defensar-ne d'altres que tenia presentats amb la seva peculiar vehemència i amb l'intenció de caricaturitzar el sotraguejat Maquiavel. A la fi, fou suspès el debat i continuà el de la construcció d'alguns vaixells amb una intervenció del Dr. Aiguader en defensa de la indústria metal·lúrgica barcelonina. A tres quarts de dues els diputats se'n anaren a prendre la fresca.

S'insisteix en que es desglossarà la part financiera de l'Estatut per a que pugui quedar aprovat aquest mes. Després ja en parlarem dels quarts. De moment ens donaran aquest ricu pastell de llebre sense llebre per a que anem vivint d'il·lusions o de l'aire del cel com els camaleons.

Alpha

Els Llibres

Llibres de Gramàtica Catalana

El català conscient va sempre darrera d'un bon llibre de gramàtica. Si no per servir-se'n, per recomanar-lo. Tot el bosc de prevencions i de dubtes que ha delurat l'estudi de la nostra gramàtica per part de molta de la nostra gent, han estat, per contra, un esperó per al patriota dels temps heroics del catalanisme. Posar-se al corrent dels llibres de gramàtica és—si val el mot—un *snobisme* de la millor qualitat.

Però, dissortadament, durant una colla d'anys el nombre de gramàtiques ha estat exigü, i l'exercici d'aquest *snobisme* monòton.

A les gramàtiques de Pompeu Fabra i Emili Vallès, suara reeditades, han succeït, però, els *Exercicis de Gramàtica Catalana*, i el *Curs pràctic de Gramàtica Catalana*, de Jeroni Marvà.

Aquests dos darrers volums, apareguts amb un any de diferència, mereixen la nostra atenció.

Els *Exercicis de Gramàtica Catalana* van aparèixer dintre la «Col·lecció Popular Barcino» i assoliren ben aviat un èxit sorollós. Marvà distribuï en sis volums els exercicis i regles de *Morfologia, Ortografia, Prosòdia, Sintaxi i Formació de paraules*. Cada un d'aquests exercicis anava precedit d'unes

explicacions adequades que feien més entenedors els exercicis proposats. Altrament, hi ha un altre volumet que conté la *Clau dels Exercicis*. Aquesta distribució permet l'estudi separat de cada una d'aquelles parts de la gramàtica, i facilita, sobretot, la pràctica gramatical a aquells que volen aprendre per ells mateixos d'escriure el català.

En canvi, el *Curs pràctic de Gramàtica Catalana*, volum primers dels *Manuals Escolars Barcino*, conté una sèrie de lliçons sistematitzades segons un pla que facilita en gran manera als professors de català l'ensenyament del nostre idioma vernacle. I aquestes lliçons, verament pràctiques, vénen complementades per exercicis apropiats que en fan més assimilable el contingut. Precedeixen les lliçons unes notes relatives a la història i a la geografia de la llengua catalana, que situen avantatjosament l'alumne.

Hi ha, doncs, entre els *Exercicis* i el *Curs pràctic* una diferència, que permet emprar uns i altres per a funcions precises. Així mentre els primers són emprats pels autodidactes, el *Curs* ha estat adoptat com a llibre de text per diversos centres docents i per l'Extensió d'Ensenyament Tècnic de la Generalitat per als cursos de català per correspondència. A les escoles aquest *Curs* doncs pot ésser particularment interessant, perquè posarà els alumnes en situació d'aprofundir més els coneixements gramaticals.

Simon Boladeres

La campanya antirràbica

La vacunació és gratuïta

No ens cansarem de recomanar als propietaris de gossos que els portin a vacunar per tal d'estalviar-se un gran disgust en el cas de que fossin atacats de ràbia.

La vacunació es practica GRATUÏTAMENT cada dia a les 7 de la tarda en la casa número 17 del carrer d'Enric Granados pel veterinari municipal senyor Matons.

Cal portar els gossos amb morrió i una nota de llur pes.

Els resultats obtinguts fins ara amb aquesta vacuna en tot el món han estat altament satisfactoris. No produeix cap mal ni molestia al gos i, en canvi, el defensa contra el terrible flagell de la ràbia que amenaça igualment els propietaris poc decidits a admetre un progrés tan important de la ciència veterinària.

Llibres i revistes

Darrers llibres rebuts

Espials, llibre de versos del P. Xavier d'Olot, caputxí.

Libreria Verdaguier, Barcelona.

Del meu voltant, Poemes de Joan Trias Fàbregas. Pòrtic d'Antoni Busquets i Punset.

Biblioteca Sabadellenca, Sabadell.

Les hores gerdes, Versos pòstums de Joan Duch i Arqués. Pròleg de Melcior Font. Boixos d'A. Ollé i Pinell.

Publicacions de *Vida Lleidatana*, Lleida.

Pastorales, Recull de pastorals del Dr. Manuel Irurita, Bisbe de Barcelona. 1927-1932. Edició Vilamala, Barcelona.

El secret de la salut, de l'èxit i de la felicitat, pel Dr. Victor Pauchet. Conferència llegida al «Centre Excursionista de Terrassa».

Transcripcions de *El Dia*, de Terrassa.

Olis fins d'Oliva

EXTRA MARCA "MORON"

Demaneu-lo a

- JOSEP ROMAGOSA, Barcelona, 39
- JOSEP VILA, Angels, 2
- JOSEP VIVÓ, Sant Antoni, 39
- JOSEP GREGORI, Unió, 50
- JOAN MAURI, Sant Benet, 51

Servei a domicili

CON "MEDUSA" JABON DE PETROLIO perfumado y los tendrá fuertes y hermosos. Evita la caída, Destruye la caspa. Tubo 2'50 y 4 pts.

De venda en farmàcies, perfumeries i drogueries, o a l'exclusiu distribuïdor per aquesta plaça i comarca:

JOSEP CASTANY
MERCERIA

Rambla Mendizàbal, 47 MATARÓ

BIBLIOTEQUES PÚBLIQUES

De la Societat IRIS (Melcior de Palau, 25): Oberta els dies feiners del dilluns al divendres, de 7 a 10 de la nit; dissabtes i dies festius de 5 a 8 del vespre.

De la Societat ATENEU (Melcior de Palau, 3): Horari: Dies feiners, de 8 a 10 de la nit; dissabtes de 4 a 7 de la tarda i de 9 a 11 de la nit i diumenges i dies festius, de 11 a 1 del matí i de 5 a 8 del vespre.

De la CAIXA D'ESTALVIS (Carrer d'En Palau, 18): Hora de lectura: Dies feiners, del dilluns al dissabte, de onze a una del matí i de dos quarts de 6 a dos quarts de nou del vespre. Resta tancada els diumenges i festius.

Bitllets del Banc d'Espanya

cremen sense previsió aquelles Indústries i Llars aont no apliquen

OXIGENANTE DE CARBONES

Producte espanyol, científic, tècnic, estudiat i assajat en les Escoles Especial d'Enginyers de Bilbao y Especial d'Enginyers de Mines de Madrid; amb certificats de garantia d'Enginyers de l'Estat, Marina de Guerra i Mercaderies de Ferrocarrils i les més grans Empreses Industrials del país.

MILERS d'indústries el consumeixen des de fa més de 20 anys, perquè els hi assegura Un estalvi del 20 al 25 % de carbó

MILIONS de llars domèstiques que ara l'utilitzen afirmen obrenir Un estalvi del 30 al 40 % de carbó

Parque OXIGENANTE DE CARBONES és un preparat de solvència moral i material, de sòlides garanties, aplicable a tota mena de carbons: Hules, Antracitos, Koks, Alzina, Neura i domes Vegetals.

ADVERTENCIA IMPORTANT

Solament els productes de crèdit sòlid i fama mundial, aconsegueixen l'ALT HONOR d'esser imitats i inclosos falsificats pels que especulen amb els invents i el crèdit dels altres. No manca qui, adquirint el llegítim OXIGENANTE DE CARBONES, el canvia d'envoltori, per a repartir-lo com a mostra amb un altre nom i sorprendre la bona fe del públic a qui després entrega productes sense eficàcia, bons tant sols per a tirar a les escombraries.

Alerta, Senyora! Refusi enèrgicament les males imitacions i exigeixi OXIGENANTE DE CARBONES

amb el nostre precinte de garantia, si no vol llençar els diners OXIGENANTE DE CARBONES és l'únic producte que estalvia carbó; per això hem regalat Milions de Bossetes de 60 grams, per a assajar i seguiran regalant-se a tots els nostres dipòsits per a que tothom es convenci amb la veritat dels fets.

Oxigenante de Carbones va empotat amb elegants Pots de 1/2 Kg. amb les corresponents instruccions. 150 pessetes el Pot (Segell apart)

Es ven a totes les Drogueries, Comestibles i Ultramarins

Distribuïdor exclusiu dels partits judicials de Mataró i Arenys de Mar

Martí Fité

Rambla Mendizàbal, 39 - Pujol, 1 - Telef. 165

MATARÓ

¿JA HA PROVAT la Llet fresca pasteuritzada

SILA?

La que ofereix més garanties de puresa i higiene SEMPRE DEL DIA

Consulti al seu metge referent a les qualitats de la mateixa

Dipositari: Martí Fité

Rambla Mendizàbal, 39

MATARÓ

Pujol, 1 - Telèfon 165

Llegiu el «Diari de Mataró»

Débiles Elíxir Callol

da Vida y Juventud

Obrer estranger

desitja habitació, espaiosa i ventilada, solament per dormir. Parla espanyol. Raó: Passatge Garcia Oliver, 1 i 3.

Ocasió

Establiment de Queviures, ben situat, es ven. Raó: Masaveu, 21, - Mataró. - De 8 a 9 vespre.

Biblioteca Popular

de la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Mataró

Estadística del mes de juliol de 1932

Número de llegidors:

Homes	195
Dones	58
Nois	255
Total	508

Obres llegides:

Libres de nois	299
Generals	37
Filosofia	3
Religió	3
Ciències socials	17
Filologia	3
Ciències pures	4
Ciències aplicades	14
Belles Arts	28
Literatura	89
Història Geografia	29
Total	526

Lectors de Revistes: 73
Volums catalogats: 5.701

Servei de préstec

Homes	63
Dones	43
Nens	5

Lectors: 111
Llibres prestats: 133

ANUARIO GENERAL DE ESPAÑA

(Bally-Ballière - Riera)
EDICIÓN 1931
Datos oficiales del Gobierno Provisional de la República, en Madrid y Capitales principales

4 TOMOS 4

MÁS DE 8.000 PÁGINAS
MÁS DE TRES MILLONES DE DATOS
54 MAPAS EN COLORES
de las Provincias y Posesiones de España

EL COMERCIO, INDUSTRIA, PROFESIONES, etc. SE ENCUENTRAN EN ESTA OBRA SECCIÓN EXTRANJERA

Precio de un ejemplar completo: CIEN PESETAS (ómnino de portos en toda España)

EL ANUNCIO EN EL ANUARIO LE COSTARÁ POCO Y LE PRODUCIRÁ MUCHO

Anuario Bally-Ballière y Riera Reunidos, S. A. Enrique Grande, 83 y 85 - BARCELONA

DIARI DE MATARÓ

Es troba de venda en els llocs següents

- Llibreria Minerva: Barcelona, 13
- Tria i Tarragó: Rambla, 28
- Llibreria H. Abadal: Riera, 48
- Llibreria Catòlica: Santa Maria, 10
- Llibreria Iluro: Riera, 40